

OBSAH

ÚVODNÍ STRANY 4–9

- Seznam autorů 4
- Poděkování 5
- Obsah 6
- Předmluva 9

SEZNÁMENÍ S OBLASTÍ 10–35

- Vymezení a poloha 13
- Obecná geografie 17
- Vývoj mapového obrazu 27

PŘÍRODA 36–275

Přírodní poměry 38

- Geomorfologie 39
- Horopis 47
- Geologie a petrologie 51
- Půdy 59
- Hydrologie 63
- Vodstvo 79
- Podnebí 89
- Biogeografie 99
- Využívání krajiny 105

Ekosystémy 112

- Lesy 113
- Louky 121
- Rašelinisté 125
- Vodní prostředí 131
- Synantropní stanoviště 139

Rostlinstvo 144

- Řasy a sinice novohradských klauzur 145
- Mechorosty 149
- Lišejníky 151
- Houby 157
- Cévnaté rostliny 165

Zvířena 180

- Zooplankton Novohradských hor 181
- Měkkýši 187
- Motýli 191
- Suchozemští brouci 197
- Vodní hmyz 203
- Půdní fauna 211
- Ryby 215
- Obojživelníci 221
- Plazi 225
- Ptáci 227
- Savci 243

Ochrana přírody a krajiny 250

- Příroda a krajina 251
- Nejstarší krajinářské zásahy 253
- Územní ochrana 257
- Staré a památné stromy 265
- Žofinský prales 273

LIDÉ A SÍDLA 276–359

- Stručný přehled vývoje osídlení 279
- Místopis 283
- Zaniklá sídla 321
- Lidská sídla, historický přehled 325
- Tři sondy do národnostního vývoje 337
- Židé na Novohradsku 341
- Církevní život na Novohradsku 343
- Jak mluvili a mluví lidé na Novohradsku 349

DĚJINY 360–435

Historický přehled 362

- Pravěk 363
- Raný středověk 371
- Od počátku 13. do poloviny 14. století 373
- Období rožmberského panství 375
- Doba Švamberků a prvních Buquoyů 381
- Od poloviny 18. století do roku 1918 385
- Od vzniku ČSR do roku 1938 389
- Od Mnichova do roku 1945 399
- Od osvobození do roku 1989 405

Vybrané kapitoly z dějin 416

- Vojenské události na Kaplicku roku 1918 417
- Dokument: Obsazování Novohradka v říjnu 1938 419
- Odsun německého obyvatelstva 421
- Reemigrace po roce 1945 423
- Kapitoly z dějin vědy 429
- Kaplická školská reforma 433
- Buquoyův starobní péče 435

KULTURA 436–665

Památky a výtvarné umění 438

- Architektura a výtvarné umění 439
- Města a městečka 459
- Hrady 477
- Budování expozice v hradu v Nových Hradech 487
- Panská sídla 489
- Tvrz Cuknětejn a její rekonstrukce 499
- Kláštery 501
- Poutní místa 509
- Drobné sakrální památky 517
- Tesané výklenkové kapličky 521

Zaniklé a ohrožené církevní památky 525

Zaniklé a ohrožené světské památky 541

Technické památky 547

Přehled památek 555

Novohradské akvarely 585

Přehled památek (Rakousko) 587

Literatura, hudba a fotografie 598

Krásná literatura latinská, německá

i česká 599

Hudba v historii Novohradska 607

Počátky fotografie v Novohradských horách 611

Způsob života a kultura lidu 614

Vesnická sídla, lidové stavby a bydlení 615

Lidové výtvarné umění 621

Lidové zvyky a obyčej 627

Masopustní koleda na Doudlebsku 633

Lidová píseň, hudba a tanec 635

Sváteční oděv na Doudlebsku 643

Lidová kuchyně 647

Vybrané kulturní a vědecké instituce 650

Knihovny 651

Archivy 657

Muzea a expozice 661

Akademické a univerzitní centrum 665

ŽIVOT A PRÁCE 666–741

Využívání přírodních zdrojů 668

Lesnictví 669

Novohradské lesy v současnosti 677

Plavení dřeva 679

Osudy selského gruntu 687

Z historie horských pasteveckých

družstev 691

Myslivost 693

Počátky a rozvoj rybníkářství 701

Nerostné bohatství a jeho těžba 705

Těžba rašeliny a její využití 711

Řemeslná výroba, průmysl a služby 716

Podomácká a řemeslná výroba 717

Dvě sondy do struktury obživy a živnosti 719

Hamry a hamernictví 721

Sklářství 727

Lázeňství 735

Průmysl 739

DOPRAVA 742–759

Novohradské stezky a cesty 745

Silnice 749

Železnice 753

LIDÉ 760–771

Kráčeli tudy lidé 763

Novohradská občanská společnost 767

Rožmberkové a Buquoyové na novohradském

panství 769

CESTOVNÍ RUCH 772–807

Předpoklady cestovního ruchu 775

Turistika 779

Naučné stezky 783

Cyklotrasy 787

Památníky – zkamenělá minulost 791

Genius loci Novohradských hor 801

ZÁVĚREČNÉ STRANY 808–848

Poděkování 808

Rejstříky 809

Místní rejstřík 810

Německo-český místopisný slovníček 814

Rejstřík živočichů, rostlin a nerostů 815

Jmenný rejstřík 830

Historický průvodce 835

Království české: Jižní Čechy
(okres Trhšovinský, Novohradský
a Kaplický) 836